

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA AKADEEMILISED LOENGUD

10. september 2008

Akadeemik *Tarmo Soomere*

MÄRATSEV MERI

Eesti on väike pindalalt ja rahvaarvult, kuid suur mereriigina. Eesti rannajoone pikkus on 3800 kilomeetrit, palju kordi enam kui mereriikidena tuntud Hollandil või Belgial. Mereriigi kõige keerukam ja tundlikum piirkond on rannavöönd, mis võib saada lööke paljude meetrite kõrgustelt tsunamidelt, mida võivad üle ujutada tormiajud või lõhkuda kõrged lained. Eesti on otse Atlandi ookeanilt tulevate tormide teel. Meie rannikul on sageli Läänemere kõrgeimad lained. Tormid Läänemerel on küll palju nõrgemad orkaanidest, kuid meri reageerib vahel tormidele täiesti ootamatul moel.

Loengus vaadeldakse Läänemere tormide, lainete, üleujutuste ning rannikute probleemistiku selliseid aspekte, mis on õpetlikud kogu maailma mere- ja rannikuteadusele. Kõneldakse ekstreemsetest tormidest meie merel, Läänemere lainekliima keerukatest muutustest viimasel poolsajandil, madalas vees omavahel kohtuvate lainetega sündivatest põnevatest efektidest, laevalainete analüüsist sündinud üllatustest ning maa- ja mereteaduste perspektiividest Eesti vaatevinklist.